14 PRIEDAS

PAPILDOMI REAGAVIMO VEIKSMAI AMOK SITUACIJOS METU

AMOK situacija, tai dažniausiai vieno asmens iš anksto planuotas ir gerai paruoštas atvejis, kurio metu organizuojami antpuoliai viešose vietose (įstaigose), siekiant kuo daugiau žalos (išgąsdinti, sužeisti ar atimti gyvybę) naudojant mirtiną smurtą.

Pagrindiniai AMOK ypatumai:

- Įvykdomi dažniausiai šviesiu paros metu;
- Pasirenkama vieta kur tuo metu būna didelis numatomų aukų susibūrimas ir judėjimas;
- Užtrunka dažniausiai ne ilgiau kaip vieną valandą laiko.

AMOK situacijų vykdytojai:

- Dažniausiai grėsmė yra inicijuojama vieno asmens;
- Beveik visais atvejais agresorius yra vyriškos lyties.

Agresoriaus požymiai:

- Polinkis domėtis ginklais, sprogmenimis, su tuo susijusios atributikos demonstravimas;
- Dažnai pasižymi agresyviu arba pasyviu ir prislėgtu elgesiu;
- Gali turėti narcisistinės asmenybės sutrikimų;
- Pastebimi alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų naudojimo atvejai;
- Patiriama psichosocialinė atskirtis nuo kitų kolegų;
- Patiriamos nuolatinės patyčios, įžeidinėjimai, priekabiavimas ar smurtas;
- Socialinės integracijos problemos (atstumtis darbe, visuomenės spaudimo pojūtis, nepilnavertiškumo socialinėse bendruomenėse atvejai).

Naudojamos priemonės:

- Šaunamieji ginklai;
- Sprogios ar degios medžiagos (pirotechnikos priemonės, degūs skysčiai);
- Šaltieji ginklai (peiliai).

Pasiruošimas galimam pavojui:

- Atsakingas asmuo turi įvesti visus darbuotojų telefono numerius į mobiliojo telefono adresų knygą. Telefono numeriai yra suvedami taip, kad adresų knygoje jie būtų vienoje vietoje. Pvz.: darželis. Jonas Jonaitis.
- Periodiškai atnaujinti darbuotojų telefono numerių sąrašą;
- Nustatyti pašalinių asmenų patekimo į įstaigą tvarką;
- Apibrėžti darbuotojų, kontroliuojančių asmenų patekimą į įstaigą, įleidimo tvarką, registraciją, kontrolinius klausimus;
- Susirinkimų metu pedagogams nurodyti stebėti įstaigos bendruomenės aplinkoje esančių asmenų elgesį, išskiriant agresyvius, demotyvuotus, prislėgtus ir pasyvius žmones. Apie pastebėtus požymius informuoti administraciją.
- Stebėti įstaigos bendruomenės narių turimus daiktus, naudojamą simboliką, bendravimo temas.

Veiksmai pavojaus metu.

Pedagogų ir kito personalo veiksmai AMOK situacijų metu:

- Išgirdus šūvius ar sprogimus užsiėmimų metu, pedagogas privalo esant galimybei patikrinti, ar šalia kabineto koridoriuje nėra likę kitų asmenų ir užrakinti kabineto duris;
- Rekomenduojama kabineto duris užstatyti stalais, ar kitais kabinete esančiais rekvizitais;

- Įstaigos darbuotojai pagal garsą turi nustatyti, kurioje įstaigos dalyje yra girdimi šūviai ar sprogimai, kur yra pavojaus zona ar kiti indikatoriai, signalizuojantys pavojaus faktą;
- Ugdytinius grupėse suskirstyti taip, kad jie būtų tolimiausiame nuo įėjimo durų kampe;
- Suguldyti ar susodinti ugdytinius žemiau lango linijos, išlaikant kuo didesnį atstumą iki langų;
- Išjungti visų patalpoje esančių mobiliųjų telefonų garsus;
- Duoti nurodymą ugdytiniams kalbėti tik tyliai, neskleisti pašalinių garsų, norint perduoti informaciją pedagogui, nurodyti, kad turi būti pakelta ranka prieš kalbant;
- Bandyti susisiekti su įstaigos administracijos nariais, patikrinti ar įstaigos bendruomenės medijoje nėra pateiktos informacijos;
- Be policijos pareigūnų leidimo negalima palikti patalpų;
- Jei nėra kitų rekomendacijų, skambinti Bendrajam pagalbos centrui dėl nurodymų gavimo.

Administracijos darbuotojų, ar kitų atsakingų asmenų veiksmai:

- Gavus informaciją apie pavojų, informuoti Bendrąjį pagalbos centrą;
- Jeigu yra galimybė, nustatyti kurioje pastato ar teritorijos dalyje yra vykdomas išpuolis;
- Stengtis perduoti informaciją visiems pastate esantiems žmonėms apie pavojų (mobilūs telefonai, medijos priemonės);
- Į darbuotojų mobiliuosius telefonus išsiųsti trumpuosius SMS pranešimus su nurodymais.

Darbuotojų veiksmai susidūrus su agresoriumi:

- Nedaryti staigių judesių, nepalaikyti tiesioginio akių kontakto, nesiginčyti, neduoti nurodymų, neatsukti agresoriui nugaros;
- Vykdyti agresoriaus reikalavimus;
- Nekalbėti, jei nėra duodamas leidimas arba užduodamas klausimas;
- Bėgti tik tuo atveju, jei iškyla tiesioginė grėsmė gyvybei – agresorius pradėjo šaudyti, naudoja padegamuosius skysčius, ar šaltuosius ginklus, nukreiptus tiesiogiai prieš žmones;
- Prasidėjus gelbėjimo operacijai, nurodyti kad Jūs nesate agresorius, pakelti rankas į viršų, vykdyti visus pareigūnų nurodymus, stengtis atsiriboti nuo agresoriaus saugiu atstumu.
- Nebėgti link policijos pareigūnų, nes Jūs galite būti supainiotas su agresoriumi.